

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/203/2017
Identifikačné číslo spisu:	3108227135
Dátum vydania rozhodnutia:	30.08.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočičková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3108227135.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1a/ P. M., nar. X. X. XXXX, bývajúca v C., S., 1b/ R. J., nar. X. XX. XXXX, bývajúca v C., N., 1c/ T. M., nar. XX. XX. XXXX, bývajúci v C., V., právni nástupcovia pôvodne v žalobe označeného žalobcu 1/ W. M., zomrelého XX. X. XXXX, zastúpení JUDr. Jánom Kanabom, advokátom so sídlom v Trenčíne, J. Zemana 3141/101, 2/ W. M., nar. XX. X. XXXX, bývajúci v C., S., zastúpený PhDr. Mgr. Petrom Rosputinským, PhD., advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Kukučínova 18, proti žalovaným: 1/ J. B., nar. XX. X. XXXX, bývajúcemu v C., Q. a 2/ F. B., nar. XX. X. XXXX, bývajúcej v C., Q., obaja zastúpení JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Nám. sv. Anny 25, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva a o vzájomnej žalobe o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26C/233/2008, o dovolaní žalobcu 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. júna 2017, sp. zn. 4Co/11/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Trenčín sa pôvodne v žalobe označený žalobca 1/ W. M. a žalobca 2/ domáhali určenia, že nehnuteľnosti špecifikované v petite žaloby patria do dedičstva po V. M., ktorá zomrela dňa XX. X. XXXX. Vzájomnou žalobou zo dňa 1. 10. 2012 sa žalovaný 1/ domáhal určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a jeho rodičmi M. M. a V. M. ako kupujúcimi dňa 3. 6. 1981, bližšie špecifikovaná v petite vzájomnej žaloby, je neplatná. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie, v podaní zo dňa 2. 11. 2015, právny zástupca právnych nástupcov žalobcu 1/ konajúcemu súdu oznámil, že žalobca 1/ dňa 15. 9. 2015 tragicky zahynul, preto v zmysle § 107 zákona č. 99/1963 Zb., Občianskeho súdneho poriadku vstupujú jeho dedičia do konania na miesto žalobcu 1/ ako žalobcovia 1a/, 1b/ a 1c/.

2. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 26C/233/2008-565 zo 6. júla 2016 žalobu a vzájomnú žalobu, zamietol. Zároveň rozhodol o trovách strán sporu tak, že žalovanej 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, žalovanému 1/ a

žalobcom náhradu trov konania nepriznal. Na základe dokazovania, vykonaného po vyriešení otázky existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení okresný súd zistil, že darovacou zmluvou zo dňa 23. 2. 2007 previedla darkyňa V. M. do vlastníctva žalovaného 1/ „polovicu nehnuteľností“ zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. C., bližšie špecifikovaných v predmete darovacej zmluvy; vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený 28. 5. 2007 pod V 957/07. Darovacou zmluvou zo dňa 6. 7. 2007 previedla darkyňa V. M. do vlastníctva žalovanej 2/ „druhú polovicu“ vyššie uvedených nehnuteľností; vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 11. 9. 2007 pod V 3248/07. Na preukázanie svojich tvrdení, že predmetné darovacie zmluvy sú absolútne neplatné právne úkony, pretože darkyňa s poukazom na jej zdravotný stav nebola schopná chápať čo je obsahom darovacích zmlúv a ako nevidiaca si nemohla darovacie zmluvy ani prečítať, navrhli žalobcovia vykonať znalecké dokazovanie, v rámci ktorého znalec posúdi zdravotný stav darkyne a jej schopnosť chápať zmysel a dosah svojho konania. Zo znaleckého posudku č. 08/2011 vypracovaného MUDr. Ladislavom Kvasničkom, znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, okresný súd zistil, že nebohá V. M. (ďalej aj „darkyňa“) v období od 23. 2. 2007 do 6. 7. 2007 nebola vzhľadom na jej psychický a somatický stav spôsobilá chápať zmysel právneho úkonu darovania nehnuteľností. Schopnosť porozumieť textu darovacích zmlúv zo dňa 23. 2. 2007 a zo dňa 6. 7. 2007 bola v dôsledku jej telesného a psychického stavu výrazne skreslená. Ďalší znalec MUDr. Stanislav Kollár (ktorý vypracoval kontrolný znalecký posudok) sa vo svojej podstate stotožnil so závermi znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. Ladislavom Kvasničkom, ale nad rámec jeho zistení doplnil, že nebohá V. M. trpela organickým psychosyndrómom ťažkého stupňa na úrovni ťažšej demencie. Závery obidvoch znaleckých posudkov vyhodnotil okresný súd vo vzájomnej súvislosti s inými vykonanými dôkazmi tak, že v konečnom dôsledku dospel k záveru, že prejav vôle nebohej V. M. darovať sporné nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaných 1/ a 2/ bol slobodný a vážny, a to predovšetkým s prihliadnutím na tú skutočnosť, že pozemok pod domom a záhrada boli pôvodne pridelené do spoločného osobného užívania žalovaného 1/ a jeho rodičov (M. M. a V. M.). Rovnako aj stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie bolo vydané na meno žalovaného 1/ a jeho rodičov. Následne si žalovaný 1/ zobral pôžičky na stavbu rodinného domu. Na základe takto zisteného skutkového stavu považoval okresný súd za presvedčivé tvrdenia žalovaného 1/ o tom, že kúpnu zmluvu z 3. 6. 1981, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu 1/2 na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. C. ako pozemok parcela č. XXXX/XX-zastavaná plocha, rodinný dom o výmere 798 m², ktorá bola registrovaná bývalým Štátnym notárstvom pod č. RI 469/81 (a určenia neplatnosti, ktorej sa žalovaný 1/ domáhal podaním vzájomnej žaloby), uzatvoril len za účelom ochrany týchto nehnuteľností pred ich možným prepadnutím štátu. Konštatoval, že na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, pretože jednoznačne a presvedčivo nepreukázali, že nebohá V. M. nebola schopná posúdiť následky uzatvorenia darovacích zmlúv, na základe ktorých darovala sporné nehnuteľnosti žalovaným 1/ a 2/, pričom nepovažoval tiež za preukázané, že by darkyňa trpela slepotou, pretože svedok V. B., očný lekár darkyne, sa k jej zdravotnému stavu vzhľadom na časový odstup nevedel vyjadriť a svedecké výpovede ďalších svedkov, vypočutých k tomuto tvrdeniu žalobcov nepovažoval vzhľadom na ich vzťah k žalobcom za objektívne, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vo vzťahu ku vzájomnej žalobe, podanej žalovaným 1/ o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 3. 6. 1981 (registrovanej Štátnym notárstvom pod RI 469/81 dňa 29. 6. 1981), okresný súd uviedol, že vzájomnú žalobu zamietol, pretože zo samotnej vzájomnej žaloby je zrejmé, že túto podal len žalovaný 1/ a napriek tomu v nej na rovnakej procesnej strane uviedol aj žalovanú 2/, ktorá vzájomnú žalobu nepodala. Predmetný rozsudok okresného súdu napadli žalobcovia odvolaním.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 29. júna 2017, sp. zn. 4Co/11/2017 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu zamietol, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) potvrdil, vo výrokoch o trovách konania rozsudok okresného súdu tam uvedeným spôsobom zmenil. Zároveň podľa § 386 písm. b) C. s. p. odmietol odvolanie žalobcov proti výroku o zamietnutí vzájomnej žaloby ako podané neoprávnenými osobami. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že zopakoval dokazovanie výsluchom znalcov MUDr. Ladislava Kvasníčku a MUDr. Stanislava Kollára a notára Mgr. Michala Dzamku (ktorý sa v konaní pred súdom prvej inštancie dožadoval z dôvodu nesprávnej „protokolácie“ upresnenia svojej pôvodnej výpovede, že darkyňa pri uzatváraní darovacích zmlúv nebola orientovaná

tak, že darkyňa bola orientovaná), pričom dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je vo výroku, ktorým žalobu zamietol, vecne správny. Zdôraznil, že z opakovaného výsluchu MUDr. Ladislava Kvasničku a MUDr. Stanislava Kollára vyplýva, že znalci plne nevylúčili schopnosť V. M. posúdiť následky svojho konania a tiež jej ovládacie a rozpoznávacie schopnosti, a teda jednoznačne nepotvrdili, že by nebohá V. M. pri uzatváraní predmetných darovacích zmlúv konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tieto právne úkony neschopnou. Konkrétne z výsluchu znalca MUDr. Ladislava Kvasničku zistil, že pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal zo zdravotnej dokumentácie V. M.; na obsah výpovedí strán sporu a svedkov zistený zo spisu prihliadal len okrajovo, pretože mal za to, že závery z nich vyplývajúce by mohli byť neobjektívne. Do úvahy však zobral pôvodnú výpoveď notára Mgr. Michala Dzamku, ktorú mal k dispozícii v čase vyhotovovania znaleckého posudku, z ktorej vyplynulo, že darkyňa nebola pri uzatváraní predmetných darovacích zmlúv orientovaná. V uvedenej súvislosti MUDr. Ladislav Kvasnička uviedol, že neskoršia opačná výpoveď notára, nemá vplyv na výsledok znaleckého dokazovania, pretože zo zdravotnej dokumentácie V. M. zistil, že minimálne tri roky pred uzatvorením darovacích zmlúv bola u nej internistom konštatovaná vaskulárna demencia, ktorá síce môže mať aj kolísavý priebeh, (čo znamená, že darkyňa si mohla byť pri podpisovaní darovacích zmlúv vedomá toho o aký právny úkon ide a aké sú jeho dôsledky), táto skutočnosť však nebola ničím verifikovaná. Ani znalec MUDr. Stanislav Kollár nepovažoval výpoveď notára na pojednávaní pred odvolacím súdom za podstatnú z hľadiska záverov znaleckého dokazovania argumentujúc tým, že notár nie je odborník na duševné zdravie, pričom uviedol, že po oboznámení sa s vykonanými dôkazmi by mohol „skorigovať“ závery svojho znaleckého posudku, maximálne však v tom zmysle, že darkyňa bola „s vysokou pravdepodobnosťou“ nespôsobilá na vykonanie predmetných právnych úkonov. Pokiaľ ide o výpoveď notára Mgr. Michala Dzamku, odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že aj keď obaja znalci z hľadiska záverov znaleckého dokazovania neprípisovali svedeckej výpovedi Mgr. Michala Dzamku na pojednávaní pred odvolacím súdom význam, súd nemal o relevantnosti tejto svedeckej výpovede žiadne pochybnosti, pretože z nej vyplynulo, že notár s darkyňou v čase podpisovania predmetných zmlúv komunikoval takým spôsobom, z ktorého jej bolo zrejmé, aké právne úkony uzatvára, čo podpisuje, pričom jej vysvetlil podstatu týchto právnych úkonov (darovacích zmlúv). Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by nebohá V. M. uzavrela dňa 23. 2. 2007 a dňa 6. 7. 2007 predmetné darovacie zmluvy ako osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá by ju na tieto právne úkony robila neschopnou. Zdôraznil, že pre záver o neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje bezpečné zistenie, že účastník právneho úkonu nedokáže posúdiť následky svojho konania alebo že nedokáže svoje konanie ovládnuť, čo nie je tento prípad, pretože tieto skutočnosti neboli v konaní jednoznačne a nespochybne preukázané. Uvedené darovacie zmluvy preto nemožno považovať za neplatné právne úkony v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo záveru, že predmetné darovacie zmluvy nie sú neplatné právne úkony, odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol žalobu o určenie, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom týchto darovacích zmlúv, patria do dedičstva po nebohej V. M. podľa § 387 ods. 1 C. s. p., ako vecne správny potvrdil.

4. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podal (s výnimkou výroku o nároku na náhradu trov konania súvisiacich so vzájomnou žalobou) žalobca 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. tvrdiac, že odvolací súd sa pri riešení otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odvolaciemu súdu vytkol, že sa vôbec nezaoberal absolútnou neplatnosťou vyššie uvedených darovacích zmlúv z dôvodu nedostatku zákonom vyžadovanej formy (§ 40 ods. 6 Občianskeho zákonníka), na ktorú bol povinný ex offio prihliadať aj bez návrhu ktoréhokoľvek zo žalobcov, nakoľko pri uzatváraní predmetných darovacích zmlúv nebol dodržaný zákonom vyžadovaný postup, t. j. darovacie zmluvy neboli vzhľadom na nevidomosť darkyne spísané vo forme notárskych zápisníc a nebohá V. M. nebola s obsahom darovacích zmlúv oboznámená ani s pomocou prístrojov, ani s pomocou špeciálnych pomôcok a ani prostredníctvom inej osoby, ktorú by si sama zvolila. V uvedenej súvislosti žalobca 2/ v dovolaní uviedol, že dôkazy o dôvode absolútnej neplatnosti predmetných darovacích zmlúv sa nachádzajú v spise (prepúšťacia správa geriatrického oddelenia Fakultnej nemocnice v Trenčíne, lekárska správa privátnej geriatrickej MUDr. B. E., správa psychiatrickej MUDr. J. M.). Zdôraznil, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe sa za osoby, ktoré nemôžu samé písať alebo čítať považujú osoby, ktoré nemôžu písať alebo čítať v dôsledku choroby, telesnej vady, ďalej osoby,

ktoré sú dočasne neschopné písať alebo čítať, prípadne osoby, ktoré nevedia čítať alebo písať. V tomto prípade nebohá V. M. bola osobou, ktorá nemohla čítať v dôsledku choroby - diabetickej retinopatie, pričom minimálne od mája 2006 trpela slepotou. V súvislosti s odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu poukázal dovolateľ na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 MCdo 12/2010 z 30. 1. 2013 (R 139/2014), v ktorom dovolací súd uviedol, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd aj bez návrhu (ex offio) a tiež to, že pokiaľ súd prvej inštancie a odvolací súd neprihliadli na skutkovú okolnosť nevidomosti účastníka právneho úkonu, hoci im táto okolnosť bola známa, vec po právnej stránke nesprávne právne posúdili. V uvedenej súvislosti dovolateľ uviedol, že keďže sa odvolací súd s absolútnou neplatnosťou predmetných darovacích zmlúv nezaoberal a ani na ňu neprihliadol, rozsudok odvolacieho súdu je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci a predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v odvolaní napadnutom rozsahu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil alebo aby rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 3 C. s. p. zmenil, ak dospeje k záveru, že na takýto postup sú splnené podmienky.

5. Žalobcovia 1a/, 1b/ a 1c/ vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu 2/ uviedli, že sa plne stotožňujú s obsahom dovolania, pretože rozsudky súdu prvej inštancie a aj odvolacieho súdu považujú za nezákonné. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil alebo aby ho podľa § 449 ods. 3 C. s. p. zmenil.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na oprávnenou osobu (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

7. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 C. s. p.), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

11. V predmetnej veci vyvodil dovolateľ prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. argumentujúc tým, že rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Touto otázkou bola podľa dovolateľa otázka absolútnej neplatnosti darovacích zmlúv z dôvodu nedostatku zákonom stanovenej formy podľa § 40 ods. 6 Občianskeho zákonníka, na ktorú otázku bol odvolací súd podľa dovolateľa prihliadať ex offio, a to aj bez návrhu ktoréhokoľvek žalobcu.

12. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených v dovolaní. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, či a ako dovolateľ v dovolaní argumentačne odôvodnil, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia ním vymedzenej právnej otázky. Len také vymedzenie právnej otázky, ktoré korešponduje s právnou otázkou, od ktorej podľa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu záviselo jeho

rozhodnutie, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, tak ako to vyplýva z dovolateľom uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.

13. Z obsahu odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (konkrétne z bodu 8, posledná veta) vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia otázky, či možno predmetné darovacie zmluvy považovať za absolútne neplatné právne úkony v zmysle § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t. j. či daryňa v čase keď tieto darovacie zmluvy so žalovanými 1/ a 2/ uzatvárala, trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila na tieto právne úkony neschopnou. Právne posúdenie súvisiace s aplikáciou ustanovenia § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka vychádzalo zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, ktorý zopakoval dokazovanie výsluchom znalcov MUDr. Ladislava Kvasničku a MUDr. Stanislava Kollára a tiež výsluchom notára Mgr. Michala Džamku, (ktorý ako svedok vypovedal k okolnostiam overovania podpisu daryne na predmetných darovacích zmluvách); dokazovanie vo vzťahu k dôvodom absolútnej neplatnosti predmetných darovacích zmlúv v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka odvolací súd nevykonával, pričom tieto skutočnosti neboli ani súčasťou skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdenie žalobcov o tom, že daryňa bola v čase uzatvárania darovacích zmlúv nevidomá, nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané. Žalobcovia v odvolaní v súvislosti so závermi súdu prvej inštancie o tom, že nevidomosť daryne nebola preukázaná (druhá strana dovolania, šiesty odsek zvrchu) spochybnili vyhodnotenie svedeckých výpovedí súdom prvej inštancie; otázka formy predmetných darovacích zmlúv súvisiaca s tvrdením o nevidomosti daryne, tak ako to vyplýva z § 40 ods. 6 Občianskeho zákonníka, nebola súdmi oboch inštancií riešená, a teda netvorila ani predmet právneho posúdenia, pretože súčasťou skutkového stavu, z ktorého vychádzali, nebolo zistenie o nevidomosti daryne.

14. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu. Pri právnom posúdení veci teda súd rieši otázky právne nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

15. Predpokladom prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. je, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Zo samotného textu tohto ustanovenia vyplýva, že v zásade musí ísť o otázku odvolacím súdom skutočne riešenú, a teda nie o otázku, ktorá prípadne mala byť riešená, no riešená nebola. Len pri právnej otázke, ktorú odvolací súd riešil, možno logicky pristúpiť ku skúmaniu ďalšieho predpokladu prípustnosti dovolania, a to či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Výnimočne by o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu mohlo ísť aj v prípade, ak by táto vyžadovala riešenie právnej otázky, ku ktorej odvolací súd nezaujal stanovisko, no len za predpokladu, že jej riešenie by vyžadoval, resp. umožňoval zistený skutkový stav.

16. V preskúmanej veci dovolaním namietanú právnu otázku týkajúcu sa neplatnosti darovacích zmlúv pre nedostatok zákonom vyžadovanej formy týchto právnych úkonov (podľa § 40 ods. 1 v spojení s § 40 ods. 6 Občianskeho zákonníka) odvolací súd neriešil, preto nebol splnený tento predpoklad prípustnosti dovolania. Zároveň nebol a ani nemohol byť splnený predpoklad prípustnosti dovolania spočívajúci v odklone odvolacieho súdu od označenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pretože súčasťou skutkového stavu, z ktorého odvolací súd vychádzal, nebolo zistenie o nevidomosti daryne.

17. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu 2/ podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

18. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pretože na vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/ k dovolaniu žalobcu 2/ v zmysle § 436 ods. 3, veta druhá C. s. p. neprihliadal, nakoľko toto vyjadrenie bolo podané po lehote určenej súdom prvej inštancie vo výzve adresovanej žalovaným 1/ a 2/ za účelom vyjadrenia k obsahu dovolania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.